

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2–6 A 11
00580 Helsinki
jaana.vetikko@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

27.5.2026

Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

VIITE Kirjallinen asiantuntijalausuntopyyntö HE 91/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luonnonsuojelulain muuttamisesta

ASIA Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi luonnonsuojelulain muuttamisesta

SUOMEN VAPAA-AJANKALASTAJIEN KESKUSJÄRJESTÖN LAUSUNTO

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyyntöön koskien Hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi luonnonsuojelulain muuttamisesta.

SVK on aiemmin lausunut Euroopan unionin ennallistamisasetusehdotuksesta ja tukenut asetuksen tavoitteita erityisesti vesiluonnon tilan parantamisen, vaelluskalojen elinympäristöjen ennallistamisen sekä vesistöjen ekologisen tilan kohentamisen osalta. Nyt käsiteltävä hallituksen esitys koskee ennen kaikkea ennallistamisasetuksen kansallista toimeenpanoa. Tästä syystä lausunnossa on keskeistä arvioida erityisesti sitä, miten toimeenpano käytännössä toteutetaan Suomessa.

SVK katsoo, että hallituksen esityksen yleinen tavoite luonnon monimuotoisuuden vahvistamisesta ja ennallistamisasetuksen toimeenpanon mahdollistamisesta on kannatettava.

Vesiluonnon huomioon ottaminen toimeenpanossa

Ennallistamisasetuksessa virtavesien ennallistaminen, vaellusesteiden poistaminen sekä vesiekosysteemien tilan parantaminen on jo otettu huomioon keskeisinä tavoitteina. SVK kannattaa näitä tavoitteita ja pitää tärkeänä, että kansalliset ennallistamistoimet tunnistavat myös kevätkutuisten kalojen kutualueiden kunnostamisen ja pienvesien sekä rehevöityneiden vesialueiden ekologisen parantamisen.

SVK korostaa, että kansallisessa toimeenpanossa tulee huolehtia siitä, että vesiluonto saa käytännön suunnittelussa, priorisoinnissa ja rahoituksessa riittävän painoarvon suhteessa muihin ennallistamiskohteisiin.

Käytännön kunnostustoiminnan tunnistaminen osaksi ennallistamista

SVK pitää tärkeänä, että ennallistamisasetuksen toimeenpanossa tunnistetaan Suomessa jo pitkään tehty, usein vapaaehtoiseen kansalaistoimintaan perustuva käytännön vesistökuunnostustyö osaksi kansallista ennallistamista.

Kalatalousalueet, osakaskunnat, kalastusseurat, luontojärjestöt sekä muut paikalliset toimijat ovat toteuttaneet laajasti erilaisia kunnostustoimia vesiluonnon hyväksi. Näillä toimilla on parannettu kalojen lisääntymisalueita, lisätty vesistöjen rakenteellista monimuotoisuutta sekä vahvistettu luonnon virkistyskäyttöarvoja.

SVK pitää tärkeänä, että vapaaehtoinen kunnostustyö tunnistetaan osaksi kansallista ennallistamistyötä ja paikallistason kunnostustoimintaan turvataan riittävä rahoitus.

Kalatalous- ja järjestötoimijoiden osallistaminen

SVK pitää erittäin tärkeänä, että ennallistamisasetuksen kansalliseen toimeenpanoon osallistetaan laajasti myös kalatalousalan ja kansalaisjärjestöjen toimijoita.

Vapaa-ajankalastajilla, kalatalousalueilla, osakaskunnilla sekä luontojärjestöillä on merkittävä käytännön asiantuntemus vesistöjen tilasta, kalakannoista ja toimivista ennallistamiskeinoista. Tätä asiantuntemusta tulee hyödyntää ennallistamistoimien suunnittelussa ja kohdentamisessa.

SVK esittää, että kalatalous- ja järjestötoimijoiden osallistuminen varmistetaan järjestelmällisesti kansallisen ennallistamissuunnitelman valmistelussa ja toimeenpanossa.

Luonnonarvomarkkinat ja vesiluonnon kunnostus

SVK pitää myönteisenä, että hallituksen esityksessä kehitetään luonnonarvohehtaareihin ja vapaaehtoiisiin luontotoimiin liittyviä toimintamalleja.

SVK katsoo, että myös vesistöjen ennallistamis- ja kunnostustoimet tulee tunnistaa luonnonarvoja tuottaviksi toimiksi.

Lisäksi SVK pitää tärkeänä, että luonnonarvojen arviointi- ja mittaristomallit ottavat huomioon riittävällä tavalla myös vesiluonnon monimuotoisuuden, eivätkä painotu yksinomaan maaelinympäristöihin.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Juha Ojajarju (lausunnon valmistelija)
kalatalousasiantuntija

Jaana Vetikko
toiminnanjohtajan sijainen